

บทบาทและโครงสร้างของกองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดนครปฐม

ภูมิหลังและประวัติของจังหวัดนครปฐม

นครปฐมเป็นคู่อารยธรรมสำคัญที่มีประวัติความเป็นมายาวนานในแผ่นดินสุวรรณภูมิ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์กล่าวว่า เมืองนครปฐมแต่เดิมนั้นตั้งอยู่ริมทะเล เป็นเมืองเก่าแก่ มีความเจริญ รุ่งเรืองมานับตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ และเป็นราชธานีสำคัญในสมัยทวารวดี ในยุคนั้นนครปฐมเป็นแหล่งอารยธรรมจากประเทศอินเดีย ซึ่งรวมทั้งพุทธศาสนา นครปฐมจึงเป็นศูนย์กลางของความเจริญ มีชนชาติต่าง ๆ อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก ต่อมาได้เกิดความแห้งแล้งขึ้นในเมืองนครปฐมเพราะกระแสน้ำที่ไหลผ่านตัวเมืองเปลี่ยนเส้นทาง ประชาชนจึงอพยพไปตั้งหลักแหล่งอยู่ริมน้ำและสร้างเมืองใหม่ขึ้นชื่อ “นครชัยศรี” หรือ “ศรีวิชัย” นครปฐมจึงกลายเป็นเมืองร้างมาเป็นเวลาหลายร้อยปี จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ขณะยังทรงผนวชอยู่ได้ทรงดำริไปพบพระปฐมเจดีย์และทรงเห็นว่าเป็นองค์เจดีย์ใหญ่ไม่มีที่ไหนเทียบเท่า ครั้นเมื่อได้ทรงครองราชย์จึงทรงโปรดฯ ให้ก่อเจดีย์แบบลังกาครอบเจดีย์เดิมไว้ ทรงปฏิสังขรณ์สิ่งต่าง ๆ ในบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์ให้มีสภาพดีและโปรดฯ ให้ขุดคลองเจดีย์บูชา เพื่อให้การคมนาคมสะดวกขึ้น และต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้เริ่มก่อสร้างทางรถไฟสายใต้ไปยังเมืองนครปฐม แต่ตอนนั้นเมืองนครปฐมยังเป็นป่ารกอยู่ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้ย้ายเมืองจากตำบลท่งนา อำเภอนครชัยศรี มาตั้งบริเวณองค์พระปฐมเจดีย์เหมือนดังเช่นโบราณ

ต่อมาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้โปรดฯ ให้สร้างพระราชวังสนามจันทร์เป็นที่เสด็จแปรพระราชฐานและโปรดฯ ให้ตัดถนนเพิ่มขึ้นอีกหลายสาย รวมถึงสร้างสะพานใหญ่ข้ามคลองเจดีย์บูชา และได้โปรดให้เปลี่ยนชื่อจากเมือง “นครชัยศรี” เป็น “นครปฐม” สืบต่อมาจนตราប់เท่าทุกวันนี้

ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดนครปฐมเป็นจังหวัดหนึ่งในภาค “กรุงเทพมหานครและปริมณฑล” ซึ่งประกอบด้วย กรุงเทพมหานครและจังหวัดในเขตปริมณฑลรวม 5 จังหวัด ได้แก่ สมุทรสาคร ปทุมธานี สมุทรปราการ นนทบุรี และนครปฐม

จังหวัดนครปฐมตั้งอยู่บริเวณลุ่มแม่น้ำท่าจีนซึ่งเป็นพื้นที่ส่วนหนึ่งในเขตที่ราบลุ่มภาคกลาง มีพื้นที่ 2,168.327 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,355,204 ไร่ ตัวจังหวัดนครปฐมห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันตกตามเส้นทางถนนเพชรเกษม 56 กิโลเมตร หรือ ตามเส้นทางถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี 51 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	จังหวัดนนทบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และกรุงเทพฯ
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดราชบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	จังหวัดราชบุรี และจังหวัดกาญจนบุรี

สภาพภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนครปฐมเป็นที่ราบถึงค่อนข้างราบเรียบ ไม่มีภูเขาและป่าไม้ ระดับความแตกต่างของความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง 2-10 เมตรเหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพพื้นที่โดยทั่วไปสูงกว่าระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 6 เมตร โดยลาดจากทิศเหนือสู่ทิศใต้และทิศตะวันออก มีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่านจากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้ พื้นที่ทางตอนเหนือและทางตะวันออกเฉียงเหนือส่วนใหญ่เป็นที่ดอนมีระดับความสูงประมาณ 6-10 เมตร ส่วนพื้นที่ทางตอนกลางของจังหวัดเป็นที่ราบลุ่มมีที่ดอนกระจายเป็นแห่ง ๆ และมีแหล่งน้ำกระจาย สำหรับพื้นที่ด้านตะวันออกและด้านใต้เป็นที่ราบลุ่มฝั่งแม่น้ำท่าจีน มีคลองธรรมชาติและคลองขุดที่ขุดขึ้นเพื่อการเกษตรและคมนาคมอยู่มาก พื้นที่สูงจากระดับน้ำทะเล 2-4 เมตร

สภาพภูมิอากาศ

สภาพภูมิอากาศโดยทั่วไปตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุม มีฝนตกชุกในฤดูฝน ในขณะที่ฤดูหนาวไม่หนาวจัด ส่วนในฤดูร้อนอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างร้อน ฝนตกชุกในเดือน

กันยายน-ตุลาคม อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 28 องศาเซลเซียส ในฤดูร้อนอากาศร้อนและแห้ง เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์-พฤษภาคม อุณหภูมิสูงสุดของปีจะอยู่ในช่วงเดือนเมษายนต่อต้นเดือนพฤษภาคม โดยมีอุณหภูมิสูงสุด 39.9 องศาเซลเซียส ส่วนฤดูหนาวจะเริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-มกราคม โดยมีอากาศหนาวเป็นช่วง ๆ ช่วงที่หนาวที่สุดจะอยู่ระยะปลายเดือนธันวาคม-ต้นเดือนมกราคม โดยมีอุณหภูมิต่ำสุด 20 องศาเซลเซียส

จากสภาพที่ตั้ง ภูมิอากาศ และภูมิประเทศซึ่งพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่มมีน้ำอุดมสมบูรณ์ โดยมีพื้นที่ในเขตส่งน้ำชลประทานถึงร้อยละ 90 ของพื้นที่จังหวัด ตลอดจนสภาพอากาศที่ค่อนข้างเหมาะสมต่อการเพาะปลูก ทำให้เอื้ออำนวยที่จะเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร ประชาชนส่วนมากประกอบอาชีพทำนา ทำไร่ ทำสวน ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว อ้อย องุ่น มะพร้าว ส้มโอ ส้มเขียวหวาน ชมพู่ มะม่วง และสวนกล้วยไม้ ส่วนอาชีพเลี้ยงสัตว์ที่เลี้ยงกันมาก ได้แก่ สุกร เป็ด ไก่ ห่าน โค กระบือ เป็นต้น

ทรัพยากรธรรมชาติ

แหล่งน้ำจังหวัดนครปฐมมีแม่น้ำสำคัญ ได้แก่ แม่น้ำท่าจีนซึ่งเป็นแม่น้ำสำคัญสายหนึ่งในที่ราบลุ่มภาคกลางของประเทศ แยกจากแม่น้ำเจ้าพระยาที่บ้านปากคลองมะขามเฒ่า อำเภอดำรงวิทยารัษฎา จังหวัดชัยนาท ไหลผ่านจังหวัดสุพรรณบุรี นครปฐมลงสู่อ่าวไทยที่จังหวัดสมุทรสาคร มีความยาวตลอดลำน้ำ 325 กิโลเมตร ในส่วนของจังหวัดนครปฐมไหลผ่านอำเภอบางเลน อำเภอนครชัยศรี และอำเภอสามปราชญ์ ความยาวประมาณ 97 กิโลเมตร มีคลองแยกจากแม่น้ำท่าจีนที่สำคัญ คือ คลองบางเลน คลองพระพิมล คลองบางหลวง คลองโยง คลองมหาสวัสดิ์ คลองจินดา คลองนกกระทุง คลองอ้อมใหญ่ และคลองเจดีย์บูชา สำหรับทรัพยากรป่าไม้และแหล่งแร่ไม่มีในจังหวัดนครปฐม

เขตการปกครอง

จังหวัดนครปฐมแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอสามปราชญ์ อำเภอนครชัยศรี อำเภอบางเลน อำเภอกำแพงแสน อำเภอดอนตูม และอำเภอพุทธมณฑล การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย เทศบาลนคร 1 แห่ง เทศบาลตำบล 14 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 102 แห่ง

ประชากร

จำนวนประชากรของจังหวัดนครปฐม (มกราคม 2542) รวมทั้งสิ้น 767,819 คน แยกเป็นชาย 375,848 คน หญิง 391,971 คน ความหนาแน่นของประชากร 354 คน/ตารางกิโลเมตร

โครงสร้างทางเศรษฐกิจ

1. การเกษตรกรรม ถือเป็นอาชีพหลักของจังหวัดเนื่องจากประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร โดยมีพื้นที่เกษตรคิดเป็นร้อยละ 65 ของพื้นที่จังหวัด โดยมีทั้งการทำนาทำไร่ ทำสวน สวนพืชผัก ไม้ดอกไม้ประดับ พืชเศรษฐกิจสำคัญที่ทำรายได้ให้แก่จังหวัด ได้แก่ ข้าว อ้อย ไม้ผล พืชผักต่าง ๆ และไม้ดอกไม้ประดับ

2. การปศุสัตว์ เกษตรกรส่วนใหญ่ของจังหวัดทำการเลี้ยงสัตว์ควบคู่ไปกับการเพาะปลูก กล่าวคือ การเลี้ยงโคนม โคเนื้อคู่กับการปลูกข้าวโพดอ่อน การเลี้ยงสุกรคู่กับการปลูกพืชผัก การเลี้ยงเป็ด ไก่คู่กับการเลี้ยงปลา

3. การประมง เป็นอีกอาชีพหนึ่งที่นิยมทำควบคู่ไปกับการปศุสัตว์ ปลาที่นิยมเลี้ยงได้แก่ ปลาดุก ปลาสวาย ปลานิล ปลาดตะเพียน และปลาสวยงาม เป็นต้น

4. การอุตสาหกรรม การลงทุนส่วนใหญ่ในจังหวัดนครปฐมเป็นโรงงานขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) มีอุตสาหกรรมหลากหลายประเภท เช่น อุตสาหกรรมจากผลิตผลเกษตร อุตสาหกรรมอาหารและเครื่องดื่ม อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม อุตสาหกรรมจากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และอุตสาหกรรมบริการ เป็นต้น อุตสาหกรรมที่สำคัญ คือ อุตสาหกรรมสิ่งทอ อุตสาหกรรมเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้ทางการเกษตร อุตสาหกรรมแปรรูปจากปศุสัตว์ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมที่ทำรายได้หลักของประเทศ

5. การพาณิชย์กรรม นครปฐมเป็นศูนย์กลางการค้าสินค้าเกษตรในภูมิภาคตะวันตก เป็นแหล่งรวบรวมและกระจายผลผลิตสินค้าเกษตรและสินค้าอุตสาหกรรมสู่ภูมิภาคต่าง ๆ อีกทั้งเป็นจังหวัดที่มีศักยภาพการลงทุนสูงเพราะใกล้กรุงเทพฯ การคมนาคมสะดวก ทำให้มีการขยายตัวในการลงทุนธุรกิจต่าง ๆ

6. การท่องเที่ยวและบริการ จังหวัดนครปฐมเป็นเมืองท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากคนไทยและต่างประเทศ มีทั้งโบราณสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์และสถานที่พักผ่อนหย่อนใจตามธรรมชาติ สามารถใช้เวลาในการเดินทางท่องเที่ยวในเวลา 1 วันเท่านั้น การ

ใช้บริการโรงแรมของนักท่องเที่ยวจึงมีน้อย ผู้ใช้บริการส่วนใหญ่เป็นผู้มาติดต่อค้าขายหรือคณะประชุมสัมมนา

แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ของจังหวัดนครปฐมในอำเภอต่าง ๆ มีดังนี้

อำเภอเมือง	วัดพระปฐมเจดีย์ราชมหารัชมังคลาจารย์ องค์พระปฐมเจดีย์ และพระร่วงโรจนฤทธิ์ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติพระปฐมเจดีย์ พระราชวังสนามจันทร์ วัดพระเมรุ พระประทีปเจดีย์ เนินพระงามเนินธรรมศาลา
อำเภอกำแพงแสน	เมืองเก่ากำแพงแสน
อำเภอบางเลน	หมู่บ้านไทยโซ่ง
อำเภอสสามพราน	วัดไร่ขิง สวนสามพราน ลานแสดงช้างและฟาร์มจระเข้สามพราน สวนศิลป์เมธิ์อินชอย
อำเภอนครชัยศรี	พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย อุทยานปลา
อำเภอพุทธมณฑล	พุทธมณฑล

โครงสร้างทางสังคม

นครปฐมเป็นจังหวัดที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาอันยาวนาน เป็นศูนย์กลางความเจริญด้านเศรษฐกิจและศาสนา โครงสร้างของสังคมในจังหวัดผูกพันกันอย่างแน่นแฟ้น มีขนบธรรมเนียมและประเพณีอันหนึ่งอันเดียวกัน ประชากรส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตชนบท ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ลักษณะการตั้งบ้านเรือนนิยมอยู่กันตามแนวชายคลอง ริมฝั่งแม่น้ำใกล้กับพื้นที่เพาะปลูกของตน มีความสัมพันธ์ระหว่างญาติพี่น้องอย่างใกล้ชิด การดำรงชีพเป็นไปอย่างสงบ มีความเคร่งครัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณี มีความเกี่ยวพันกับพุทธศาสนา เชื้อพ้องในคำสอนของผู้ใหญ่ ด้านวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่นก็ผูกพันกับพุทธศาสนาเป็นหลัก เช่น งานสงกรานต์ งานแห่เทียนพรรษา งานออกพรรษา งานทอดกฐิน ลอยกระทง ทอดผ้าป่า ปัจจุบันความเจริญด้านวัตถุและอารยธรรมตะวันตกได้เผยแพร่เข้ามาอย่างรวดเร็วประกอบกับการขยายตัวทางอุตสาหกรรมได้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก ลักษณะสังคมจึงเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมเป็นสังคมอุตสาหกรรม หรือ สังคมไทยเมืองบางส่วน และมีแนวโน้มจะแพร่ขยายกว้างออกไปทุกที

การคมนาคม

เส้นทางคมนาคมภายในจังหวัดมีถนนลาดยางติดต่อกันได้สะดวกทุกอำเภอและทุกตำบล ส่วนถนนที่เชื่อมติดต่อกันระหว่างหมู่บ้านยังมีบางส่วนที่เป็นถนนลูกรัง

เส้นทางคมนาคมกับจังหวัดใกล้เคียงสามารถเดินทางได้สะดวกทั้งทางรถยนต์และรถไฟ มีถนนสายสำคัญในการติดต่อกับจังหวัดต่าง ๆ ดังนี้

กรุงเทพมหานคร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (เพชรเกษม) และทางหลวง
แผ่นดินหมายเลข 338 (ปิ่นเกล้า-นครชัยศรี)

จังหวัดสุพรรณบุรี ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 321

จังหวัดกาญจนบุรี ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 323

จังหวัดราชบุรี ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (เพชรเกษม)

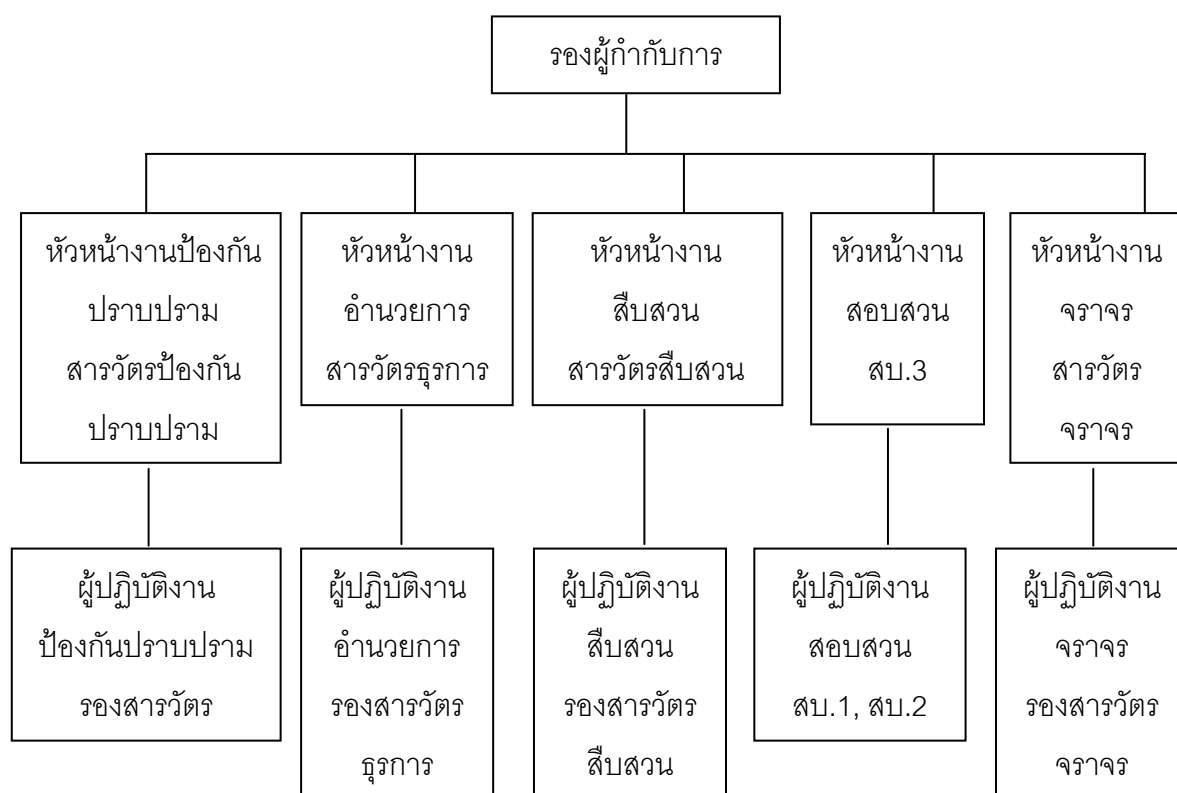
จังหวัดสมุทรสงคราม ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 325

จังหวัดสมุทรสาคร ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3097 และ 35

สำหรับทางรถไฟจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครปฐมไปยังจังหวัดภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การกำหนดหน้าที่ตำแหน่งในสถานีดำรวจ มีการแบ่งงานในสถานีดำรวจออกเป็น 4 งานคือ งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานสืบสวนสอบสวน และงานจราจร ในการปฏิบัติราชการภายในสถานีดำรวจนั้น หัวหน้าสถานีดำรวจจะต้องตัดสินใจในฐานะผู้บริหาร แต่เพียงผู้เดียวตามอำนาจหน้าที่ ได้แก่ การแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ การเสนอความดีความชอบ ตลอดจนการสั่งการให้มีการปฏิบัติราชการตามที่ข้าราชการตำรวจแต่ละคนมีหน้าที่ประเดิมสุดท้ายหัวหน้าสถานีดำรวจจะต้องรับนโยบายจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงและสั่งการให้ปฏิบัติตาม ดังนั้นผู้บริหารงานสถานีดำรวจจึงต้องมีหน้าที่แปลงนโยบายสู่การวางแผนปฏิบัติการเพื่อให้งานอันเป็นภารกิจหลักของสถานีดำรวจบรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งในการนี้ผู้บริหารสถานีดำรวจต้องมีภาวะผู้นำในการจูงใจ ระดมศักยภาพของข้าราชการตำรวจทุกคนให้ปฏิบัติภารกิจด้วยความเต็มใจ และมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ประชาชน

โครงสร้างหน้าที่การงานของตำแหน่งในสถานีตำรวจที่หัวหน้าสถานีตำรวจ
มีระดับตำแหน่งเป็นรองผู้กำกับการ

ที่มา: คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ว่าด้วยการกำหนดหน้าที่การงานของตำแหน่งในสถานี
ตำรวจ ที่ 774/2537 ลงวันที่ 7 ก.ค. 2537

การกำหนดหน้าที่ของตำแหน่งในสถานีตำรวจ

การกำหนดหน้าที่ตำแหน่งในสถานีตำรวจ มีการแบ่งงานในสถานีตำรวจนครบาล
ออกเป็น 5 งาน คือ งานอำนวยการ งานป้องกันปราบปราม งานสอบสวน งานสืบสวน และ
งานตรวจ ดังนี้

1. หัวหน้าสถานีตำรวจ มีหน้าที่

1.1 ทำหน้าที่รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสถานีตำรวจ ดังนี้

1.1.1 ปฏิบัติงานของสถานีตำรวจด้วยตนเองหรือร่วมปฏิบัติงานกับ

เจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ตามความจำเป็น

- 1.1.2 กำหนดนโยบายการปฏิบัติงาน
- 1.1.3 วางแผนการปฏิบัติงาน
- 1.1.4 พิจารณามอบหมายงานอื่นนอกเหนือจากงานประจำตามความเหมาะสม
- 1.1.5 พิจารณาวินิจฉัยสั่งการในงานที่มีปัญหา
- 1.1.6 ควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ
- 1.1.7 กำหนดมาตรการในการประสานงานและควบคุมงาน กำกับดูแลให้มีการประสานงานระหว่างงานต่าง ๆ ในสถานีดำรวจและกับหน่วยงานอื่น
- 1.1.8 ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ภายในสถานีดำรวจ
- 1.1.9 ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่าง ๆ
- 1.1.10 ติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น
- 1.1.11 ฝึกอบรมและจัดให้มีการฝึกอบรมให้เจ้าหน้าที่มีความรู้ความสามารถ ความประพฤติ ระเบียบวินัยเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่
- 1.1.12 เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการต่าง ๆ ตามที่ได้รับการแต่งตั้ง
- 1.1.13 ร่วมประชุมกับหน่วยงานอื่นในงานที่เกี่ยวข้อง
- 1.1.14 แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในการปฏิบัติงานของสถานีดำรวจ
- 1.1.15 ตอบปัญหาและชี้แจงเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับงานในหน้าที่
- 1.2 ทำหน้าที่หัวหน้าพนักงานสอบสวน เว้นแต่หัวหน้าสถานีดำรวจเป็นระดับรองสารวัตร โดยปฏิบัติตามที่กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง และข้อบังคับกำหนด
- 1.3 งานที่มีกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสถานีดำรวจโดยเฉพาะ
 - 1.4 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย
2. หัวหน้างานอำนวยการ มีหน้าที่
 - 2.1 ทำหน้าที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานอำนวยการของสถานีดำรวจ เช่นเดียวกับข้อ 1 ในหมวด 1, 3 และ 4
 - 2.2 งานสารบรรณ งานบุคคล (งานทะเบียนพล) งานงบประมาณ การเงิน และบัญชี และงานการพัสดุของสถานีดำรวจ
 - 2.3 การจัดการเรื่องเงินสินบนรางวัล และค่าตอบแทนอื่น ๆ

2.4 งานการจัดอาหารเลี้ยงผู้ต้องหา งานทะเบียนคนต่างด้าวและงานควบคุมผู้อพยพ งานการขออนุญาตต่าง ๆ งานพิมพ์ติดต่าง ๆ งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานอำนาจการและงานอื่นใดที่ไม่ได้กำหนดให้เป็นหน้าที่ของงานใดในสถานีดำรวจ

3. ผู้ปฏิบัติงานอำนาจการ ได้แก่ สารวัตรธุรการ ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

3.1 ปฏิบัติงานในฐานะรองหัวหน้างานอำนาจการ และงานอื่น ๆ ที่หัวหน้างานอำนาจการมอบหมาย

3.2 ควบคุมตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาในงานอำนาจการ

3.3 หากมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนสามารถมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอื่นได้ตามความเหมาะสม

4. หัวหน้างานป้องกันปราบปราม มีหน้าที่ดังนี้

4.1 ทำหน้าที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานป้องกันปราบปราม และปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ รับผิดชอบของงานป้องกันปราบปราม และเช่นเดียวกับข้อ 1 ในหมวด 1, 3 และ 4

4.2 ทำหน้าที่พื้นที่รับผิดชอบไว้ประจำสถานี โดย

4.2.1 จัดทำแผนที่ ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามความเป็นจริง บรรจุข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนป้องกัน ระวัง ปราบปราม และควบคุมการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สายตรวจ

4.2.2 ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการป้องกัน ระวัง ปราบปราม และนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน

4.3 ดำเนินงานป้องกัน ระวัง ปราบปราม โดย

4.3.1 จัดเจ้าหน้าที่สายตรวจเพื่อป้องกัน ระวัง ปราบปรามตามแผนที่กำหนดไว้

4.3.2 จัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบในการป้องกัน ระวัง ปราบปรามโดยให้ประจำบนสถานีดำรวจ และหรือปฏิบัติงานในพื้นที่โดยผู้ที่ประจำบนสถานีดำรวจเรียกว่า “นายร้อยตำรวจเวร” และผู้ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่เรียกว่า “หัวหน้า”

4.4 ควบคุมตรวจสอบ และกำหนดนโยบายเกี่ยวกับงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ เพื่อ

4.4.1 เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ร่วมป้องกัน ระวัง ปราบปรามให้ประชาชนทราบตามความเหมาะสม

4.4.2 จัดให้มีอาสาสมัครร่วมป้องกัน ระวัง ปรามปรามร่วมกับเจ้าหน้าที่สายตรวจ

4.4.3 ร่วมมือกับหน่วยงานอื่น โครงการเอกชน สมาคมต่าง ๆ ในการป้องกัน ระวัง ปรามปราม

4.4.4 ร่วมมือกับชุมชนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจกับประชาชน เพื่อผลในการป้องกัน ระวัง ปรามปราม

4.5 ให้ความรู้และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

4.6 งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานป้องกัน ระวัง ปรามปราม เช่น กรณีเด็กพลัดหลง คนวิกลจริต ที่ไม่เกี่ยวกับคดีสัตว์พลัดหลง และดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมเด็กและนักเรียน

4.7 งานอื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

5. ผู้ปฏิบัติงานป้องกันปรามปราม คือ สารวัตรป้องกันปรามปราม ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

5.1 ปฏิบัติงานในฐานะรองหัวหน้างานป้องกันปรามปรามและงานอื่น ๆ ที่หัวหน้างานป้องกันปรามปรามมอบหมาย

5.2 ควบคุมตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาในงานป้องกันปรามปราม

5.3 หากมีเหตุจำเป็นเร่งด่วนสามารถมอบหมายให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติงานอื่นได้ตามความเหมาะสม

5.4 งานที่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ ว่าด้วยเรื่องนั้น ๆ หรือตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

6. หัวหน้างานสอบสวน มีหน้าที่ดังนี้

6.1 ทำหน้าที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานสอบสวนและปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของงานสอบสวน และเช่นเดียวกับข้อ 1 ในหมวด 1, 3 และ 4

6.2 ศึกษา เก็บรวบรวมสถิติ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสอบสวนและการดำเนินคดี การนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในงานสอบสวน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับคดี ผลการดำเนินคดีนับตั้งแต่จับกุม ความเห็นของพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ความเห็นของพนักงานอัยการ และคำพิพากษา หมายจับ บัญชีทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายพร้อมตำหนิรูปพรรณ คดีที่งดการสอบสวนเนื่องจากไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดหรือรู้แล้วแต่ยังจับกุมไม่ได้และยังไม่ขาดอายุความ

แนวทางวิธีการสอบสวนที่เคยปฏิบัติ รวมทั้งผลและปัญหาอุปสรรคขัดข้อง ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกิดขึ้นและรวบรวมได้

6.3 สอบสวนคดีอาญาทุกประเภท

6.4 จัดให้สารวัตรสอบสวนหรือรองสารวัตรสอบสวนทำหน้าที่สอบสวนและเปรียบเทียบ โดยระหว่างเข้าเวรปฏิบัติหน้าที่ให้เรียกว่า “ร้อยเวรสอบสวน” รับผิดชอบงานดังต่อไปนี้

6.4.1 งานด้านการรับแจ้งความรับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษ และดำเนินการสอบสวนเบื้องต้นหรือเปรียบเทียบปรับ

6.4.2 ดำเนินการและรับผิดชอบเกี่ยวกับการคัดฟ้องฝากขังผู้ต้องหา

6.4.3 ดำเนินการสอบสวนในเวลาอื่นนอกจากเวลาปฏิบัติงานตามความเหมาะสม

6.5 เปรียบเทียบการกระทำผิดตามกฎหมาย

6.6 ปกปิดให้ความคุ้มครองพยานอย่างเคร่งครัด

6.7 ร่วมกับการกำลังป้องกันปราบปรามทำการตรวจค้นจับกุม

6.8 ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในสถานีตำรวจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อผลในการป้องกัน ระวัง ปราบปราม

6.9 งานอื่น ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

7. ผู้ปฏิบัติงานสอบสวน คือ สารวัตรสอบสวน (ทำหน้าที่หัวหน้างานสอบสวน) ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

7.1 ปฏิบัติงานตามที่หัวหน้าสอบสวนจัดและมอบหมาย

7.2 สอบสวนคดีอาญาทุกประเภทในฐานะพนักงานสอบสวน

7.3 งานอื่น ๆ ตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนงานอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

8. หัวหน้างานสืบสวน มีหน้าที่ดังนี้

7.4 ทำหน้าที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานสืบสวนและปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของงานสืบสวน และเช่นเดียวกับข้อ 1 ในหมวด 1, 3 และ 4

7.5 ศึกษา เก็บรวบรวมสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสืบสวนและการดำเนินคดี และการนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในงานสืบสวน เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับคนร้ายที่เคยกระทำผิดใน

พื้นที่ คนร้ายที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่อื่น และคนร้ายที่ปฏิบัติการคาบเกี่ยวกับพื้นที่ที่รับผิดชอบ บุคคลพันโทฯ บุคคลที่มีแนวโน้มจะกระทำผิดหรือสงสัยว่าได้กระทำความผิดแต่ยังไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอ แผนประทุษกรรม สภาพพื้นที่ แหล่งข่าว บุคคลสำคัญในพื้นที่ หมายจับที่ออกโดยสถานีตำรวจที่ตนเองสังกัด และที่อื่นหรือหน่วยงานอื่น แนวโน้มและวิธีการสืบสวนที่เคยปฏิบัติ รวมทั้งผลและปัญหาอุปสรรคข้อขัดข้อง บัญชีทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายและยังไม่ได้คืนพร้อมทั้งรูปพรรณ คดีที่ตรวจสอบสวนเนื่องจากยังไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดหรือยังจับกุมไม่ได้ และยังไม่ขาดอายุความ ตลอดจนศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้

7.6 วางแผนการสืบสวน

7.7 สืบสวนหาข่าวและรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง หลักฐานเพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันได้แก่ การป้องกันเหตุร้าย เหตุรุนแรง การกระทำผิดต่าง ๆ ทั้งจากแหล่งข่าวทั่วไปและแหล่งข่าวที่จัดตั้งเพื่อการนี้

7.8 สืบสวนหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อทราบรายละเอียดของการกระทำผิดที่เกิดขึ้น

7.9 สืบสวนภายหลังจากการรู้ตัวผู้กระทำผิด ทั้งที่เป็นคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจและกรณีจับกุมคนร้ายตามหมายจับของสถานีตำรวจอื่น ๆ เพื่อรู้แหล่งและรายละเอียดเพื่อการจับกุม

7.10 ร่วมกับกำลังป้องกันปราบปรามทำการตรวจค้นจับกุม

7.11 ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในสถานีตำรวจ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อผลในการป้องกัน ระงับ ปราบปราม

7.12 งานอื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนตามที่อยู่บังคับบัญชามอบหมาย

9. ผู้ปฏิบัติงานสืบสวน คือ สารวัตรสืบสวน ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

9.1 ปฏิบัติงานในฐานะรองหัวหน้างานสืบสวน และงานอื่น ๆ ที่หัวหน้างานสืบสวนมอบหมาย

9.2 ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาในงานสืบสวน

9.3 ศึกษา เก็บรวบรวมสถิติข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับงานสืบสวนและการดำเนินคดี และการนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในงานสืบสวนตามแบบที่กำหนดหรือตามสั่งการ

9.4 หาข่าวและรวบรวมข้อเท็จจริงและหลักฐาน เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน อันได้แก่ การป้องกันเหตุร้าย เหตุรุนแรง การกระทำผิดต่าง ๆ ทั้งจากแหล่งข่าวทั่วไปและแหล่งข่าวที่จัดตั้งขึ้นเพื่อการนี้

9.5 สืบสวนหาข้อเท็จจริงและหลักฐานเพื่อทราบรายละเอียดของการกระทำผิดที่เกิดขึ้นแล้ว

9.6 สืบสวนภายหลังจากรู้ตัวผู้กระทำผิด ทั้งที่เป็นคดีที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจ และกรณีจับกุมคนร้ายตามหมายจับของสถานีตำรวจอื่นเพื่อรู้แหล่งและรายละเอียดเพื่อการจับกุม

9.7 ร่วมกับการกำลังป้องกันปราบปรามทำการตรวจค้นจับกุม

9.8 ประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในสถานีตำรวจและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิดเพื่อผลในการป้องกัน ระวัง ปราบปราม

9.9 ดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสืบสวนโดยการสร้างความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อการหาข่าวและปกปิดให้ความคุ้มครองแก่ประชาชนผู้ให้ข่าวและกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

9.10 งานอื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

10. หัวหน้างานจราจร มีหน้าที่ดังนี้

10.1 ทำหน้าที่หัวหน้าผู้รับผิดชอบงานจราจรและปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่รับผิดชอบของงานจราจร และเช่นเดียวกับข้อ 1 ในหมวด 1, 3 และ 4

10.2 จัดทำแผนที่จราจรของพื้นที่รับผิดชอบและของพื้นที่ที่มีการจราจรต่อเนื่องกันไว้ประจำสถานี ปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามความเป็นจริง บรรจุข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดและการควบคุมการจราจร รวมทั้งเพื่อประโยชน์ต่องานอื่น ๆ ของสถานีตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น งานป้องกันปราบปราม เป็นต้น เช่น สถิติอุบัติเหตุจราจรโดยแยกเป็นชุด (จุดเกิดเหตุ) ช่วงเวลาที่เกิดอุบัติเหตุ สาเหตุที่เกิดการจัดวางกำลังเจ้าหน้าที่จราจร เป็นต้น

10.3 ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจราจรทั้งที่เป็นผลโดยตรงและที่เป็นผลกระทบต่อการจราจร เช่น สภาพปัญหาการจราจรในช่วงเวลาต่าง ๆ วิธีการปฏิบัติที่เคยปฏิบัติทั้งที่ประสบผลสำเร็จและไม่ประสบผลสำเร็จ เครื่องหมายและสัญญาณจราจรต่าง ๆ สถิติอุบัติเหตุจราจร เป็นต้น

10.4 วางแผนการจัดและการควบคุมจรรยาโดยนำสถิติข้อมูลและผลการศึกษาวិเคราะห์มาใช้ในการวางแผนการจัดและการควบคุมจรรยา

10.5 จัดและควบคุมการจรรยา โดย

10.5.1 จัดเจ้าหน้าที่จรรยาให้ทำหน้าที่จัดและควบคุมการจรรยาตามแผนการจรรยาที่กำหนดไว้

10.5.2 จัดให้สารวัตรจรรยา รองสารวัตรจรรยาให้ทำหน้าที่รับผิดชอบการจัดและควบคุมการจรรยา ควบคุมตรวจสอบ ให้คำปรึกษาแนะนำ ปรับปรุงแก้ไข ติดตาม ประเมินผล ติดต่อประสานงาน และแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงานของผู้ทำหน้าที่เจ้าหน้าที่จรรยา

10.6 ให้ความรู้และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

10.7 สอดส่อง ตรวจตรา แนะนำให้ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับการจรรยา

10.8 ว่ากล่าวตักเตือนก่อนออกใบสั่งเจ้าพนักงานจรรยา หรือออกใบสั่งเจ้าพนักงานจรรยา หรือจับกุมผู้ละเมิดกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับการจรรยา และการจัดการเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุจรรยา

10.9 เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารหรือข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปราม และส่งให้ฝ่ายป้องกันปราบปราม

10.10 ร่วมกับกำลังป้องกันปราบปรามทำการตรวจค้นจับกุม

10.11 งานอื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

11. ผู้ปฏิบัติงานจรรยา คือ สารวัตรจรรยา ซึ่งมีหน้าที่ดังนี้

11.1 ปฏิบัติงานในฐานะรองหัวหน้างานจรรยาและงานอื่น ๆ ที่หัวหน้างานจรรยามอบหมาย

11.2 ควบคุม กำกับ ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาในงานจรรยา

11.3 การจัดและการควบคุมการจรรยา

11.4 ศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับงานจรรยาและการดำเนินคดี และการนำวิทยาการต่าง ๆ มาใช้ในงานจรรยาตามแบบที่กำหนดหรือตามสั่งการ

11.5 ให้ความรู้และการศึกษาอบรมแก่ข้าราชการตำรวจ

11.6 สอดส่อง ตรวจสอบ แนะนำให้ประชาชนผู้ใช้รถใช้ถนนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับการจราจร

11.7 ว่ากล่าวตักเตือนก่อนออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร หรือออกใบสั่งเจ้าพนักงานจราจร หรือจับกุมผู้ละเมิดกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับเกี่ยวกับการจราจร และการจัดการเบื้องต้นเมื่อเกิดอุบัติเหตุจราจร

11.8 เก็บรวบรวมข้อมูลข่าวสารหรือข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์ต่อการป้องกันปราบปราม และส่งให้ฝ่ายป้องกันปราบปราม

11.9 ร่วมกับการกำลังป้องกันปราบปรามทำการตรวจค้นจับกุม

11.10 งานอื่น ๆ ตามที่กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

ที่มา: คำสั่งกรมตำรวจที่ 774/2537 ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ.2537